

Dėl pavyzdinės pajamų mokesčio deklaracijos GPM311 formos

Pakeistas VMI viršininko įsakymas „[Dėl Pavyzdinės pajamų mokesčio deklaracijos GPM311 formos ir jos priedų formų ir jų užpildymo, pateikimo bei tikslinimo taisyklių patvirtinimo](#)“.

Atlikti pakeitimai:

- patikslinta, kad deklaruojant finansinių priemonių perleidimo nuosavybėn (realizavimo) pajamas, kurioms taikoma GPMĮ 17 str. 1 d. 30 punkte nustatyta 500 eurų mokesčio lengvata, preliminarioje pajamų mokesčio deklaracijoje 12 pajamų mokesčio kodu pažymėtos pajamos turi būti pakeistos į 11 kodu žymimas pajamas (t. y. į finansinių priemonių perleidimo nuosavybėn (realizavimo) pajamas, kurioms yra taikoma pajamų mokesčio lengvata);
- panaikintos nuostatos, susijusios su pastatų ir lengvojo automobilio remonto bei nepilnamečių vaikų priežiūros lengvatomis.

Taip pat atlikti koregavimai, susiję su neapmokestinamojo pajamų dydžio apskaičiavimu ir vidutinio šalies darbo užmokesčio, kuris 2022 m. taikomas apdraustųjų asmenų valstybinio socialinio draudimo išmokų bazei skaičiuoti, pasikeitimu.

Įsigaliojo nuo 2022 m. spalio 11 d.

Dėl metinės pridėtinės vertės mokesčio deklaracijos FR0516 formos

Pakeistos „[Metinės pridėtinės vertės mokesčio deklaracijos FR0516 formos ir jos priedų FR0516A bei FR0516B formų užpildymo taisyklės](#)“.

Panaikintas nebeaktualus FR0516 formos priedas FR0516B forma. Kaip perteklinė ir teisės akte neskelbtina informacija, panaikinti Metinės pridėtinės vertės mokesčio deklaracijos FR0516 formos ir jos priedų FR0516A bei FR0516B formų užpildymo pavyzdžiai. Taip pat, atlikti kiti, su šių formų pildymu, susiję pakeitimai ir papildymai.

Įsigaliojimas nuo 2023 m. sausio 1 d.

Be to, **VMI atkreipė dėmesį**, kad metinės PVM deklaracijos FR0516 forma (02 versija) ir jos priedo FR0516A forma (02 versija) turi būti teikiama, deklaruojant ar tikslinant 2022 metų ir vėlesnių mokestinių laikotarpių pridėtinės vertės mokestį.

Dėl apdoroto tabako sunaikinimo

Pakeistas VMI viršininko įsakymas „[Dėl Apdoroto tabako sunaikinimo, prižiūrint Valstybinei mokesčių inspekcijai, ir atleidimo nuo akcizų taisyklių patvirtinimo](#)“.

Pakeitimai atlikti atsižvelgiant į tai, kad nuo 2023 m. sausio 1 d. įsigalioja Akcizų įstatymo pakeitimai, pagal kuriuos nuo akcizų atleidžiami kaitinamojo tabako produktai, jeigu jie sunaikinti prižiūrint kompetentingai institucijai.

Atlikti pakeitimai:

- nustatyta, kad atvejai, kai nuo akcizų atleidžiami kaitinamojo tabako produktai, jeigu jie sunaikinti prižiūrint kompetentingai institucijai, patenka į minėtojo įsakymo taikymo sritį;
- nustatyta, kad Prašymas sunaikinti apdorotą tabaką ir / arba neapdorotą tabaką, ir / arba kaitinamojo tabako produktus, prižiūrint VMI, atleisti nuo akcizų ir gražinti / įskaityti sumokėtus akcizus gali būti pateikiamas tik per VMI portalo e. VMI autorizuotų elektroninių paslaugų sritį Mano VMI;
- atsisakyta Sprendimo dėl apdoroto ir / arba neapdoroto tabako sunaikinimo rengimo ir priėmimo, t. y. su prašymo pateikėju per 10 darbo dienų, nuo prašymo arba visų papildomai pateiktų ir / ar patikslintų dokumentų ir / ar duomenų gavimo dienos, prašymą nagrinėjantis asmuo turės suderinti tabako naikinimo vietą ir laiką prašyme nurodytu asmens telefono numeriu (-iais) arba elektroninio pašto adresu (-ais);
- atsisakyta reikalavimo sunaikinus tabaką, surašyti Apdoroto tabako sunaikinimo aktą, kuris turi būti užpildomas naudojant Turto sunaikinimo aktą. Vietoje minėtojo akto bus rengiamas laisvos formos tabako sunaikinimo aktas.

Įsigaliojimas nuo 2023 m. sausio 1 d.

Dėl atsiskaitymų už prekes ir paslaugas duomenų teikimo VMI

VMI patvirtino „[Atsiskaitymų už prekes ir paslaugas duomenų teikimo Valstybinei mokesčių inspekcijai taisyklės](#)“.

Šios taisyklės reglamentuoja kasos aparatais apskaitytų atsiskaitymų už parduodamas prekes (kai prekės superkamos – superkamas prekes) ir teikiamas paslaugas duomenų teikimo VMI tvarką ir terminus.

Taisyklėse numatyta, kad duomenų teikimo VMI terminai nustatomi pagal mokesčių mokėtojo naudojamą kasos aparato tipą:

- iš kasos aparatų, veikiančių su saugos moduliu, duomenys turi būti teikiami po dokumento pasirašymo kasos aparate nustatytu periodiškumu, bet ne rečiau kaip vieną kartą per 24 valandas;
- iš kasos aparatų, dokumentų registracijai naudojančių virtualią fiskalizaciją, duomenys turi būti teikiami ūkinės operacijos vykdymo metu.

Duomenys turi būti teikiami VMI, į i.EKA pateikiant XML formato duomenų rinkmeną.

Įsigaliojimas nuo 2023 m. sausio 1 d.

Projektai

Dėl vidutinio darbo užmokesčio

Parengtas Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2023 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas, kuriuo siūloma patvirtinti vidutinio šalies darbo užmokesčio, taikomo apdraustųjų asmenų 2023 metų valstybinio socialinio draudimo įmokų bazei skaičiuoti, dydį – 1 684,90 Eur.

Atitinkamai, valstybinio socialinio draudimo „lubos“ asmenims, turintiems darbo santykius arba santykius, savo esme atitinkančius darbo santykius, augtų iki 101 094 Eur, savarankiškai dirbantiems asmenimis – iki 72 450,70 Eur.

Dėl atsiskaitymo grynaisiais pinigais

VMI, vadovaudamasi Atsiskaitymų grynaisiais pinigais ribojimo įstatymu, parengė ir pateikė derinti „Pranešimo apie gautus (priimtus) atsiskaitymus ir / ar bet kokius kitus mokėjimus pagal sandorį grynaisiais pinigais PRC915 formos, papildomo lapo PRC915P formos užpildymo ir pateikimo taisyklių“ projektą.

Taisyklės taikomos tais atvejais, kai tarpusavio atsiskaitymai, taip pat bet kokie kiti mokėjimai pagal sandorį negali įvykti negrynaisiais pinigais dėl to, kad šių atsiskaitymų ar mokėjimų vietoje mokėjimo paslaugų teikėjai neteikia reikalingų paslaugų, o pagal sandorį yra būtina atsiskaityti nedelsiant.

Numatyta, kad Asmenys pateikia VMI informaciją apie jų gautus (priimtus) atsiskaitymus ir / ar bet kokius kitus mokėjimus pagal sandorį grynaisiais pinigais, kai tenkinamos visos šios sąlygos:

- atsiskaitymas ir / ar bet koks kitas mokėjimas pagal sandorį vykdomas grynaisiais pinigais;
- atsiskaitymo ir / ar bet kokio kito mokėjimo pagal sandorį suma viršija 5 000 eurų arba šią sumą atitinkančią sumą užsienio valiuta;
- tarpusavio atsiskaitymai, taip pat bet kokie kiti mokėjimai pagal sandorį negali įvykti negrynaisiais pinigais dėl to, kad šių atsiskaitymų ar mokėjimų vietoje mokėjimo paslaugų teikėjai neteikia reikalingų paslaugų;
- atsiskaityti pagal sandorį būtina nedelsiant.

Taisyklės netaikomos, kai nepradėti, taip pat pradėti, bet nebaigti tarpusavio atsiskaitymai ir / ar bet kokie kiti mokėjimai grynaisiais pinigais vykdomi pagal sandorius, sudarytus iki 2022 m. spalio 31 d.

Numatyta, kad Lietuvos fiziniai ir juridiniai asmenys visais atvejais pranešimą teikia elektroniniu būdu per EDS.

Pranešimas VMI turi būti pateiktas per 10 kalendorinių dienų nuo grynujų pinigų gavimo (priėmimo). Pranešime pateikiama informacija apie per vieną kalendorinę dieną gautus (priimtus) atsiskaitymus ir / ar bet kokius kitus mokėjimus grynaisiais pinigais.

Be to, nustatyta, kad jeigu asmuo taisyklių nustatyta tvarka ir terminais pranešimo nepateikė, tokiais sandoriais negali būti pagrindžiami jo turto įsigijimo ir pajamų gavimo šaltiniai.

VMI, atitinkamai, paskelbė naują dažniausiai užduodamų klausimų apie atsiskaitymus grynaisiais pinigais skiltį.

Viename iš atsakymų, VMI nurodo, kad „Iš esmės visi sandoriai, viršijantys 5 000 eurų, yra iš anksto numatomi ir (arba) planuojami. Už tokią sumą pirkiniai paprastai yra planuojami ir nevykdomi spontaniškai, nešiojantis šią ar didesnę pinigų sumą grynaisiais pinigais“. Toks aiškinimas rodo VMI poziciją, kad atsiskaitymai grynaisiais pinigais, viršijant 5 000 eurų, yra apgalvoti ir atsiskaitymas tokia suma grynaisiais pinigais galimas tik „ekstra“ atvejais. Vis tik, aptariamoje skiltyje pateikiami tik VMI paaiškinimai, kurių teisinė galia kol kas nėra aiški.

Dėl Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo (PVMĮ)

Parengtas PVMĮ 19 straipsnio pakeitimo projektas, kuriuo siūloma neribotam laikui pratęsti lengvatinio 9 procentų PVM tarifo taikymą apgyvendinimo paslaugoms bei nuo 2023 m. sausio 1 d. iki 2023 m. birželio 30 d. pratęsti lengvatinio 9 procentų PVM tarifo taikymą maitinimo paslaugoms, kultūros, poilsio ir sporto paslaugoms ir atlikėjų paslaugoms.

Projekto aiškinamajame rašte nurodoma, kad tokiais pakeitimais siekiama Lietuvos turizmo plėtros ir gerinti apgyvendinimo paslaugas teikiančio Lietuvos verslo konkurencines sąlygas bei prisidėti prie šiose srityse veikiančio ir lėčiau po COVID-19 pandemijos atsigaunančio verslo veiklos stabilizavimo ir jo gyvybingumo išsaugojimo.

Atitinkamai, yra paskaičiuota, kad dėl numatytų lengvatų valstybės biudžetas 2023 metais neteks apie 89 mln. eurų.

Siūlomas įsigaliojimas nuo 2023 m. sausio 1 d.

Dėl Valstybinio socialinio draudimo įstatymo (VSDĮ)

.Parengtas [VSDĮ 12 ir 19 straipsnių pakeitimo projektas](#), kuriuo siūloma nustatyti, kad jeigu patikrinimo metu nustatoma, kad socialinio draudimo įmokos neteisėtai sumažintos, priskaičiuojama trūkstama socialinio draudimo įmokų suma ir skiriama bauda *mutatis mutandis* taikant Mokesčių administravimo įstatymo 139 ir 140 straipsnyje nurodytus baudų dydžius ir nustatytą baudų skyrimo tvarką. Taip pat papildoma, kad skundą nagrinėjantis teismas, atsižvelgdamas į padaryto teisės pažeidimo pobūdį, mastą, atsakomybę lengvinančias ir kitas reikšmingas aplinkybes, dėl kurių draudėjui skirta bauda akivaizdžiai per didelė ir neproporcinga (neadekvati) jo padarytam teisės pažeidimui ir dėl to neteisinga, bei vadovaudamasis teisingumo ir protingumo principais, turi teisę skirti mažesnio negu nustatyta Mokesčių administravimo įstatymo 139 straipsnyje dydžio baudą.

Aptartas VSDĮ 19 straipsnio pakeitimas parengtas, kadangi Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2022 m. gegužės 19 d. nutarime Nr. KT62-N6/2022 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo 19 straipsnio 2 dalies nuostatos atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai“ konstatuota, kad „Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo (2016 m. birželio 29 d. redakcija, TAR, 2016-07-15, Nr. 20645) 19 straipsnio 2 dalies nuostata „jeigu patikrinimo metu nustatoma, kad socialinio draudimo įmokos neteisėtai sumažintos, priskaičiuojama trūkstama socialinio draudimo įmokų suma ir skiriama 50 procentų šios sumos dydžio bauda“ tiek, kiek, joje įtvirtinus teisės pažeidėjams taikytiną griežtą sankciją, teismui neleidžiama, atsižvelgiant į teisės pažeidimo pobūdį, į atsakomybę lengvinančias ir kitas aplinkybes, jos individualizuoti, prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 109 straipsnio 1 daliai, konstituciniam teisinės valstybės principui“. Atitinkamai nuo 2022 m. gegužės 19 d. VSDĮ 19 str. 2 dalis nebebuvo taikoma (pradėti baudų skyrimo procesai nutraukti, taip pat naujos baudos neskiriamos).

Dėl Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo (GPMĮ) komentaro

Parengta [GPMĮ 17 str. 1 d. 30 punkto \(pajamų iš finansinių priemonių pardavimo ar kitokio perleidimo nuosavybėn neapmokestinimas\) komentaro nauja redakcija](#).

Paaškinama, kad lengvata taikoma ne pagal kiekvieną atskirą sandorį gyventojų gautoms pajamoms, o bendrai per mokestinį laikotarpį gautų pajamų iš finansinių priemonių (FP) pardavimo / perleidimo ir išvestinių finansinių priemonių (IFP) realizavimo sumai.

Taip pat nurodoma, kad pajamos iš IFP realizavimo apskaičiuojamos už tą mokestinį laikotarpį kada baigiasi arba nutraukiamas sandoris dėl kurio buvo sudaryta IFP arba kai pinigai įskaitomi į maržinę sąskaitą ir gyventojas gali disponuoti turimomis lėšomis.

Investicinio fondo panaikinimo atveju gyventojų gautos pajamos priskiriamos apmokestinamosioms pajamoms, iš kurių gali būti atimtos tik GPMĮ 19 straipsnyje nurodytos išlaidos.

Taip pat parengtas [GPMĮ 17 str. 1 d. 5 punkto \(kompensacijų neapmokestinimas\) komentaro](#) pakeitimo projektas. Jame patikslintas pavyzdys dėl kompensacijos už kilnojamojo pobūdžio arba atliekamą lauko sąlygomis darbą:

- kai teisė į kompensaciją įgyta už faktiškai dirbtą tokio pobūdžio darbo laiką už laikotarpius iki 2022 m. spalio 30 d. (imtinai), pajamų mokesčiu neapmokestinama 50 proc. nustatyto dydžio neviršijanti kompensacijos suma;
- kai teisė į kompensaciją įgyta už laikotarpius nuo 2022 m. lapkričio 1 d. iki 2023 m. gegužės 31 d. (imtinai) — 30 proc. nustatyto dydžio neviršijanti kompensacijos suma.

Dėl kasos aparatų

VMI parengė pakoreguotą įsakymo „[Dėl Lietuvos Respublikoje leidžiamų naudoti kasos aparatų ir prekybos \(paslaugų teikimo\) automatų modelių sąrašo bei Kasos aparatų ir prekybos \(paslaugų teikimo\) automatų modelių įtraukimo į šį sąrašą taisyklių patvirtinimo](#)“ pakeitimo projektą.

Pakeitimais:

- numatoma išimtis, kuri leistų pradėti naudoti naujo tipo kasos aparatus iki jo modelio ekspertizės, kurią turi atlikti Lietuvos metrologijos inspekcija, užbaigimo. Jei ekspertizė nebūtų užbaigta ir ekspertizės išvada VMI pateikta iki 2025 m. balandžio 30 d., tai kasos aparato modelio statusas e būtų pakeičiamas į „Suspenduotas“ ir jo naudojimas būtų nebegalimas. Jei per 1 (vienerius) metus minėto kasos aparato modelio ekspertizė neatliekama ir VMI nepateikiama ekspertizės išvada, tai toks kasos aparato modelis išbraukiamas;
- papildoma, jog pareiškėjai kasos aparatų ir prekybos automatų modelių įtraukimo į sąrašą prašymus ir dokumentus, veikiančius gaminius ekspertizei atlikti pateikia ekspertinei įmonei jos nustatyta tvarka;
- tvirtinama pareiškėjo pareiga bendradarbiauti su ekspertine įmone ir suteikti visą reikiamą informaciją, jai atliekant kasos aparatų ir prekybos automatų modelių ir jų dokumentacijos ekspertizę;
- taip pat atlikti kiti pakeitimai, būtini i.EKA projektui įgyvendinti.

Dėl Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo (PVMĮ) komentaro

Parengtas [PVMĮ 22 straipsnio \(švietimo ir mokymo paslaugos\) komentaro pakeitimo projektas](#). Komentaro projekte patikslinami (i) ikimokyklinio ugdymo, (ii) priešmokyklinio ugdymo, (ii) mokymo pagal pradinio ugdymo programas, (iv) mokymo pagal pagrindinio ugdymo programas, (v) mokymo pagal vidurinio ugdymo programas, (v) aukštojo mokslo kvalifikacijos teikimo (vi) neformalaus vaikų švietimo ir (vii) pirminio ir tęstinio profesinio mokymo paslaugų teikimo paaiškinimai. Taip pat papildyti pavyzdžiai, leidžiantys identifikuoti, ar atitinkamos paslaugos gali būti priskiriamos švietimo ir mokymo paslaugoms PVMĮ tikslais.

Taip pat parengtas [PVMĮ 104 straipsnio \(sandoriai už Europos Sąjungos teritorijos ribų\) komentaro pakeitimo projektas](#). Jame atlikti patikslinimai pavyzdžiuose dėl maržos skaičiavimo.

Dėl užsienio juridinio asmens įregistravimo į Mokesčių mokėtojų registrą

Parengti įsakymų „[Dėl Užsienio juridinio asmens įregistravimo į Mokesčių mokėtojų registrą / išregistravimo iš Mokesčių mokėtojų registro](#)“ ir „[Dėl Juridinio asmens registravimo Mokesčių mokėtojų registre duomenų pakeitimo taisyklių patvirtinimo](#)“ pakeitimo projektai.

Taisyklių pakeitimai parengti atsižvelgiant į tai, kad platformų operatoriams numatomos naujos pareigos pranešti apie jais besinaudojančių asmenų gautas pajamas. Atitinkamai, minėti teisės aktai papildomi platformų operatorių apibrėžimais ir jų registravimo VMI registre taisyklėmis.

Siūlomas įsigaliojimas nuo 2023 m. sausio 1 d.

